

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Rotterdam Symptom Checklist (RSCL)

Maart 2015

Review: 1 Nijholt W
2 Jungen MJH
Invoer: Bokhorst ML

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige, ongespecificeerd
Aandoening (ICD)	Overige, ongespecificeerd
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Overige, ongespecificeerd

- *Korte beschrijving* → De Rotterdam Symptom Checklist (RSCL) is een vragenlijst die de kwaliteit van leven meet bij kankerpatiënten in de afgelopen week. Oorspronkelijk was de checklist alleen bedoeld om de symptomen bij kanker te meten. Later bleek zij ook geschikt om angst, depressie en de eventuele aanwezigheid van psychologische problemen te meten. Het meetinstrument onderscheid vier domeinen en bestaat uit in totaal 39 vragen.¹⁻³
- *Doelgroep* → kankerpatiënten¹
- *Auteur*:
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → de Haes J, et al. (1983-1990)^{2,3}
 - ✓ *Nederlandse versie* → de Haes J, et al. (1983-1990)^{2,3}

2 Doel van het meetinstrument

Combinatie van:

- Evaluatief/effectiviteit
- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → 39 items, verdeeld over vier domeinen:^{1,2}
 - A. lichamelijke problemen (23 items)
 - B. psychologische problemen (7 items)
 - C. verslechtering activiteiten niveau (8 items)
 - D. algehele kwaliteit van leven (1 item)
- *Invulinstructie* → ja, staat boven de vragen in het meetinstrument¹
- *Meetniveau* → per item: de vragen over de klachten meten met een 4-puntsschaal: helemaal niet, een beetje, nogal, heel erg.¹
De vragen over activiteiten meten eveneens met een 4-puntsschaal: kan ik niet meer, kan ik alleen met hulp, kan ik zonder hulp met moeite, kan ik zonder hulp.
Een vraag over de algemene kwaliteit van leven heeft 7 antwoordmogelijkheden. Meetniveau ordinaal.
- *Meetniveau* → per subtest: domein A maximale score 92, domein B maximale score 28, domein C maximale score 8, domein D maximale score 7.¹
- *Meetniveau* → totaalscore: alle item scores bij elkaar optellen. Hoe hoger de score, des te hoger de belasting/het niveau van impairment.¹ Meetniveau ratioschaal.

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja, de Haes JCJM⁴

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan o.a. in de volgende review:

RSCL

- Kirkova J, Davis,MP, Walsh D, Tiernan E, O'Leary N, et al. Cancer symptom assessment instruments: a systematic review. 2006⁵

Verdere gegevens over de methodologische kwaliteit vindt u ook in:

RSCL

- Pelayo-Alvarez M, Perez-Hoyos S, Agra-Varela Y. Reliability and concurrent validity of the Palliative Outcome Scale, the Rotterdam Symptom Checklist, and the Brief Pain Inventory. 2013⁶

RSCL-M

- Stein KD, Denniston M, Baker F, Dent M, Danette MA, et al. Validation of a Modified Rotterdam Symptom Checklist for use with cancer patients in the United States. 2003⁷

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Nederlands¹, Engels, Fins, Frans, Duits, Hongaars, Italiaans, Portugees (2 versies) Servisch, Spaans en Tsjechisch.⁸
- *Benodigdheden* → invulformulier¹
- *Randvoorwaarden* → papieren versie: persoon moet alleen, zonder hulp van anderen, de vragen invullen. Wel mogen de vragen toegelicht worden bij de eerste keer invullen.¹
- *Benodigde tijd* → 8 minuten¹
- *Gebruikershandleiding* → ja⁹

7 *Normgegevens*

De Haes et al. (1996)⁹ valideerden de RSCL aan de hand van drie Nederlandse studies, die als basis dienden voor de volgende normgegevens:

Tabel 1: Nederlandse normgegevens RSCL⁹

Gegevens	Lichamelijke problemen	Psychische problemen	Activiteiten niveau	Algehele score
A) Verschillende soorten kankerpatiënten (n=109)				
Gemiddelde	17.8	21.6	-	28.2
Standaard deviatie	12.0	21.1	-	80.3
Range	0-53.3	0-81.0	-	0-83.3
Percentiel				
25	8.3	4.8	-	33.3
50	16.7	14.3	-	33.3
75	23.3	35.7	-	16.7
B) Verschillende soorten kankerpatiënten die behandeld worden met Radiotherapie (n=108)				
Gemiddelde	24.0	25.3	-	30.6
Standaard deviatie	13.3	22.2	-	79.7
Range	1.7-61.7	0-100	-	0.83.3
Percentiel				
25	13.3	4.8	-	50.0
50	21.7	23.8	-	33.3
75	32.9	38.1	-	16.7
C) Verschillende soorten kanker, > 3 jaar ziekte vrij (n=193)				
Gemiddelde	15.6	20.4	-	22.0
Standaard deviatie	12.0	20.1	-	20.6
Range	0-56.7	0-85.7	-	0-83.3
Percentiel				
25	6.7	0	-	33.3
50	13.3	14.3	-	16.7
75	23.3	33.3	-	16.7
D) Aselecte steekproef van algehele populatie (n=201)				
Gemiddelde	9.9	17.0	-	21.2
Standaard deviatie	9.0	18.1	-	83.7
Range	0-50.0	0-85.7	-	0-66.7
Percentiel				
25	3.3	2.4	-	33.3
50	6.7	9.5	-	16.7
75	15.0	23.8	-	16.7

8 *Overige gegevens*

- Stein et al. (2003)⁷ ontwikkelden een gemodificeerde versie van de RSCL (modified version of the Rotterdam Symptom Checklist, RSCL-M).³ Hierin zijn van de 30 items in de domeinen A en B 8 psychologische items verwijderd en 6 nieuwe items toegevoegd (in totaal 28 items).⁷
- Watson et al. bewerkten de RSCL (RSCL-revised), waarbij een psychologische schaal werd toegevoegd met 4 gerelateerde subschalen voor het fysieke gedeelte.¹⁰

9 *Literatuurlijst*

1. de Haes J, Olschewski M, Fayers P, Visser M, Cull A, Hopwood P, et al. The Rotterdam Symptom Checklist (RSCL). Amsterdam: University of Groningen; 1996.
2. de Haes JC, van Knippenberg FC, Neijt JP. Measuring psychological and physical distress in cancer patients: structure and application of the Rotterdam Symptom Checklist. *British journal of cancer*. 1990 Dec;62(6):1034-1038.
3. de Haes JCJM, Pruyn JFA, van Knippenberg FCE. Klachtenlijst voor kankerpatiënten, eerste ervaringen. *Nederlands tijdschrift voor psychologie*. 1983;38:403-422.
4. Proqolid. Rotterdam Symptom Checklist. Available from: http://www.proqolid.org/instruments/rotterdam_symptom_checklist_rscl [Geraadpleegd 2015 mrt 3].
5. Kirkova J, Davis MP, Walsh D, Tiernan E, O'Leary N, et al. Cancer symptom assessment instruments: a systematic review . *Journal of clinical oncology*. 2006 Mar 20;24(9):1459-1473.
6. Pelayo-Alvarez M, Perez-Hoyos S, Agra-Varela Y. Reliability and concurrent validity of the Palliative Outcome Scale, the Rotterdam Symptom Checklist, and the Brief Pain Inventory. *Journal of palliative medicine*. 2013 Aug;16(8):867-874.
7. Stein KD, Denniston M, Baker F, Dent M, Danette MA, et al. Validation of a modified Rotterdam Symptom Checklist for use with cancer patients in the United States. *Journal of pain and symptom management*. 2003 Nov;26(5):975-989.
8. American Thoracic Society. Quality of Life Resource: Rotterdam Symptom Checklist. Available from: <http://qol.thoracic.org/sections/instruments/pt/pages/rsc.html> [Geraadpleegd 2015 mrt 3].
9. de Haes JCJM, Olchewski M, Fayers P, Visser MRM, Cull A, et al. Measuring the quality of life of cancer patients with the Rotterdam Symptom checklist: a manual. 2^e dr. Groningen: University of Groningen, Research Institute SHARE; 2012. Available from: https://www.umcg.nl/SiteCollectionDocuments/research/institutes/SHARE/assessment%20tools/handleiding_rscl2edruk.pdf [Geraadpleegd 2015 mrt 6].
10. Watson M, Law M, Maguire GP, et al. Further development of a quality of life measure for cancer patients: the Rotterdam Symptom Checklist (revised). *Psycho-oncology*. 1992 Apr;1(1):35-44.